

Předmluva

Němčina pro operní pěvce je mladší sestrou *Italštiny pro operní pěvce*, a stejně jako tato mezi českými pěvci slavná skripta Marie Kronbergerové je určena pro výuku zpěvu na hudebních školách a individuální přípravu profesionálních zpěváků.

Učebnice obsahuje německé umělé písně, oratorní, operetní a samozřejmě operní árie, ale i některá dueta. Vybrány byly nejméně frekventované skladby, se kterými se setká každý zpěvák, ať už se jedná o studenta, profesionálního pěvce, pedagoga, nebo jiného zájemce o německou pěveckou literaturu. Jsou to skladby, o kterých by student pěveckého řemesla měl mít základní povědomí.

Texty jsou přeloženy doslovně, slovo pod slovo, ale tak, aby byl v češtině zřejmý kontext. Někdy je kontext doplněn v závorce nebo jako poznámka pod čarou, kterou lze zohlednit nebo dále rozvíjet.

V poslední části učebnice se nacházejí stručné kapitoly osvětlující nejdůležitější principy německé fonetiky a gramatiky. Kapitola *Německá fonetika* slouží dalšímu procvičení korektní výslovnosti a byla ověřena v praxi při vyučování posluchačů oddělení klasického zpěvu na konzervatoři.

Údaje o skladatelích a libretistech i letopočty premiér byly ponechány v německém originále a slouží k historické orientaci, ale i k procvičení výslovnosti nebo individuálního překladu. Každá operní árie je doplněna stručnou českou anotací obsahu.

Pravopis nebyl důsledně sjednocen a většinou respektuje pravopisné normy doby vzniku či tisku libreta nebo klavírního výtahu.

Děkujeme paní Heleně Kaupové, vynikající pěvkyni a pedagožce HAMU, jejíž prvotní impuls dal do pohybu několikaletou přípravu této publikace.

Jan Ondráček
Judith Beneš Eng
Praha 2021

Písňě

LUDWIG VAN BEETHOVEN

ADELAIDE Op. 46

Text von FRIEDRICH VON MATTHISSON

Einsam wandelt dein Freund im Frühlingsgarten,

*Osaměle prochází tvůj přítel jarní zahradou,
Mild vom lieblichen Zauberlicht umflossen,
jemně líbezným kouzelným světlem obtékán, (= obklopen)
Das durch wankende Blütenzweige zittert,
které se skrz kymácející kvetoucí větve chvěje,
Adelaide!
Adelaido!*

In der spiegelnden Flut, im Schnee der Alpen,
*V zrcadlícím se příboji, ve sněhu Alp,
In des sinkenden Tages Goldgewölken,
v klesajícího dne zlatých mračnech, (= ve zlatých mračnech soumraku)
Im Gefilde der Sterne strahlt dein Bildnis,
v prostoru hvězd září tvůj obraz, (= na hvězdné obloze)
Adelaide!
Adelaido!*

Abendlüftchen im zarten Laube flüstern,
*Večerní vánky v jemném listoví šeptají,
Silberglöckchen des Mais im Grase säuseln,
stříbrné zvonky máje v trávě ševlí,
Wellen rauschen und Nachtigallen flöten,
vlny šumí a slavíci flétnují, (= zpívají)
Adelaide!
Adelaido!*

Einst, o Wunder! entblüht auf meinem Grabe,
Jednou, ó zázrak! rozkveté na mém hrobě,
Eine Blume der Asche meines Herzens.
květina (z) popele mého srdce.

Deutlich schimmert auf jedem Purpurblättchen:
Jasně svítí na každém purpurovém lístečku:
Adelaide!
Adelaido!

ZÄRTLICHE LIEBE WoO 123

Něžná láska

Text von K. F. HERROSEE

Ich liebe dich, so wie du mich,
Miluji tě, tak jako ty mne,
Am Abend und am Morgen,
večer a ráno,
Noch war kein Tag, wo du und ich
ještě nebyl žádný den, kdy ty a já
Nicht teilten unsre Sorgen.
jsme nesdíleli naše starosti.

Auch waren sie für dich und mich
Také byly ony pro tebe a mě
Geteilt leicht zu ertragen;
Rozdělené lehce k snesení; (= rozdělili jsme se o ně)
Du tröstest im Kummer mich,
ty těšil(-a) jsi v zármutku mne,
Ich weint in deine Klagen.
já plakal(-a) do tvých nářků.

Drum Gottes Segen über dir,
Proto boží požehnání nad tebou, (= tobě)
Du, meines Lebens Freude.
ty, mého života radosti.

Gott schütze dich, erhalt dich mir,
Bůh ochraňuj tě, zachovej tebe mi,
Schütz und erhalt uns beide.
ochraňuj a zachovej nás oba.

JOHANNES BRAHMS

LIEBESTREU Op. 3

Milenecká věrnost

Text von ROBERT REINICK

„O versenk', o versenk' dein Leid,
„*Ó ponoř, ó ponoř své utrpení,*
mein Kind, in die See, in die tiefe See!“
mé dítě, do moře, do hlubokého moře!“
Ein Stein wohl bleibt auf des Meeres Grund,
Kámen sice zůstane na mořském dně,
mein Leid kommt stets in die Höh'.
můj zármutek přijde vždy nahoru. (= vždy vyplave)

„Und die Lieb', die du im Herzen trägst,
„*A lásku, kterou v srdci neseš,*
brich sie ab, brich sie ab, mein Kind!“
ulom ji (= ukonči ji), *ulom ji, mé dítě!*“
Ob die Blum' auch stirbt, wenn man sie bricht,
I když květina (i) umře, když se ulomí,
treue Lieb' nicht so geschwind.
věrná láska ne tak rychle. (= neumírá tak rychle)

„Und die Treu', und die Treu',
„*A věrnost, a věrnost,*
's war nur ein Wort, in den Wind damit hinaus.“
to bylo jenom slovo, do větru s ním ven.“
O Mutter und splittert der Fels auch im Wind,
Ó matka a tříští-li se skála (i) ve větru,
Meine Treue, die hält ihn aus.
Moje věrnost, ta vydrží ho. (= ta odolá větru)

VERGEBLICHES STÄNDCHEN Op. 84

Marné zastaveníčko

Text von ANTON WILHELM FLORENTIN VON ZUCCALMAGLIO

Er:

On:

Guten Abend, mein Schatz,

Dobrá večer, můj poklade, (= miláčku)

guten Abend, mein Kind!

dobrá večer, mé dítě!

Ich komm' aus Lieb' zu dir,

Přicházím z lásky k tobě,

Ach, mach' mir auf¹ die Tür,

ach, otevři mi dveře,

mach' mir auf die Tür!

otevři mi dveře!

Sie:

Ona:

Meine Tür ist verschlossen,

Moje dveře jsou zamčené,

Ich laß dich nicht ein;

já nepustím tě dovnitř;

Mutter, die rät' mir klug,

matka, ta radí mi chytře,

Wär'st du herein mit Fug,

kdybys byl uvnitř se svolením,

Wär's mit mir vorbei!

byl by se mnou konec!

Er:

On:

So kalt ist die Nacht,

Tak chladná je noc,

---

¹ aufmachen = otevírat

So eisig der Wind,
tak ledový (je) vítr,
Daß mir das Herz erfriert,
že mi srdce umrzne,
Mein' Lieb' erlöschen wird;
moje láska uhasnínat bude;
Öffne mir, mein Kind!
Otevři mi, mé dítě!

Sie:

Ona:

Löschet dein' Lieb';
Pohasne-li tvoje láska;
lass' sie löschen nur!
nech ji zhasnout jen!
Löschet sie immerzu,
Zhasíná-li pořád,
Geh' heim zu Bett, zur Ruh'!
jdi domů do postele, ke klidu! (= jdi spát)
Gute Nacht, mein Knab'!
Dobrou noc, můj hochu!

WIEGENLIED Op. 49

Ukolébavka

Text aus Des Knaben Wunderhorn, 2. Strophe GEORG SCHERER

Guten Abend, gut' Nacht,

Dobrý večer, dobrou noc,
Mit Rosen bedacht,
(s) *růžemi obařeno,*
Mit Näglein besteckt,
(s) *hřebíčky² posázeno,*
Schlüpf unter die Deck':
vklouzni si pod deku:

---

² Interpretace: hřebíček = koření, dával se na kolébky, aby odpuzoval choroby

Morgen früh, wenn Gott will
Zítřa ráno, až bůh bude chtít
Wirst du wieder geweckt.
budeš zase probuzeno.

Guten Abend, gut' Nacht,
Dobrý večer, dobrou noc
Von Englein bewacht,
od andílků střeženo,
Die zeigen im Traum
kteří ukážou ve snu
Dir Christkindleins Baum.
ti Ježíškův strom. (= vánoční stromeček)
Schlaf nun selig und süß,
Spi teď blaženě a sladce,
Schau im Traum's³ Paradies.
uzři ve snu ráj.

GUSTAV MAHLER

LIEDER EINES FAHRENDEN GESELLEN

Písně potulného tovaryše

Liederzyklus nach Texten des Komponisten

I Wenn mein Schatz Hochzeit macht

Když můj poklad svatbu slaví

Wenn mein Schatz Hochzeit macht,
Když můj poklad (= miláček) svatbu slaví,
Fröhliche Hochzeit macht,
radostnou svatbu slaví,
Hab' ich meinen traurigen Tag!
mám svůj smutný den!

---

³ 's = das

Geh' ich in mein Kämmerlein,
Jdu do své komůrky,
Dunkles Kämmerlein,
tmavé komůrky,
Weine, wein' um meinen Schatz,
pláču, pláču pro svého miláčka,
Um meinen lieben Schatz!
pro svého milého miláčka!

Blümlein blau! Verdorre nicht!
Květinko modrá! Nezvadni!
Vöglein süß!
Ptáčku sladký! (= něžný)
Du singst auf grüner Heide.
Ty zpíváš na zelené pláni.
Ach, wie ist die Welt so schön!
Ach, jak je svět tak krásný!
Ziküth! Ziküth!
Čimčará! Čimčará!

Singet nicht! Blühet nicht!
Nezpívejte! Nekvette!
Lenz ist ja vorbei!
Jaro je přece pryč! (= uplynulo)
Alles Singen ist nun aus!
Všeho zpívání je nyní konec!
Des Abends, wenn ich schlafen geh',
Z večera, když spát jdu,
Denk' ich an mein Leide!
myslím na své hoře!
An mein Leide!
Na své hoře!

II **Ging** heut Morgen übers Feld *Šel (jsem) dnes ráno přes pole*

Ging heut Morgen übers Feld,
Šel (jsem) dnes ráno přes pole,

Tau noch auf den Gräsern hing;
rosa ještě na travách visela;
Sprach zu mir der lust'ge Fink:
promluvila ke mně veselá pěnkava:
„Ei du! Gelt? Guten Morgen! Ei gelt?
„Ej ty! Že? Dobré ráno! Ej, že?
Du! Wird's nicht eine schöne Welt?
Ty! Nebude to krásný svět? (= den)
Zink! Zink! Schön und flink!
Čim! Čim! Krásně a hbitě!
Wie mir doch die Welt gefällt!“
Jak se mně ale ten svět líbí!“

Auch die Glockenblum⁴ am Feld
Také zvonek u pole
Hat mir lustig, guter Ding',
mi vesele, (v) dobrém rozmaru,
Mit den Glöckchen, klinge, kling,
se zvonečky, zvoni, zvoň,
Ihren Morgengruß geschellt:
svůj ranní pozdrav zazvonil:
„Wird's nicht eine schöne Welt?
„Nebude to krásný svět?“
Kling, kling! Schönes Ding!
Zvoni, zvoň! Krásná věc!“
Wie mir doch die Welt gefällt! Heia!“
Jak se mi ale ten svět líbí! Hejsa!“

Und da fing im Sonnenschein
A tu začal v slunečním svitu
Gleich die Welt zu funkeln an⁵;
hned svět se třpytit;
Alles Ton und Farbe gewann
Vše zvuk a barvu získalo

⁴ Interpretace: Glockenblume = zvonek, lat. *Campanula*

⁵ anfangen = začít

Im Sonnenschein!
ve slunečném svitu!
Blum' und Vogel, groß und klein!
Květina a pták, velký i malý!
„Guten Tag, guten Tag,
„*Dobry den, dobry den,*
ist's nicht eine schöne Welt?
není to krásný svět?
Ei du, gelt? Schöne Welt!“
Ej ty, že? Krásný svět!“

Nun fängt auch mein Glück wohl an?
Nyní začíná také moje štěstí asi?
Nein, nein, das ich mein⁶,
Ne, ne, (to) které já míním, (= mám na mysli)
Mir nimmer, nimmer blühen kann!
mi nikdy, nikdy kvést nemůže!

III Ich hab' ein glühend Messer *Já mám žhnoucí nůž*

Ich hab' ein glühend Messer,
Já mám žhnoucí nůž,
Ein Messer in meiner Brust,
nůž ve své hrudi,
O weh! Das schneid⁷t so tief
Ó běda! Ten řeže tak hluboko
in jede Freud' und jede Lust.
do každé radosti a každé slasti.
Ach, was ist das für ein böser Gast!
Ach, co je to za zlého hosta!
Nimmer hält er Ruh',
Nikdy nedá pokoj,

---

⁶ ich mein ' = ich meine = míním

⁷ schneid't = schneidet

nimmer hält er Rast,
nikdy nedá odpočinek (= nedá odpočinout),
Nicht bei Tag, noch bei Nacht,
ne ve dne, ani v noci,
wenn ich schlief!
když jsem spal!
O weh!
Ó běda!

Wenn ich den Himmel seh',
Když nebe vidím,
Seh' ich zwei blaue Augen stehn!
vidím dvě modré oči stát!
O weh! Wenn ich im gelben Felde geh',
Ó běda! Když já žlutým polem jdu,
Seh' ich von fern das blonde Haar
vidím z dálky ty blondaté vlasy
Im Winde weh'n!
ve větru vlát!
O weh!
Ó běda!

Wenn ich aus dem Traum auffahr'
Když ze sna se vztyčím
Und höre klingen ihr silbern Lachen,
a slyším znít její stříbrný smích,
O weh!
Ó běda!

Ich wollt', ich läg auf der schwarzen Bahr',
Chtěl bych, bych ležel na černých marách,
Könnt' nimmer die Augen aufmachen!
nemohl nikdy oči otevřít!